

Obec Trstěnice

a) Zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území

1) ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

POZITIVA

- Území obce je součástí CHOPAV Vysokomýtská synklinála, přírodní akumulace podzemních vod.
- Vysoká kvalita rekreačního a přírodního prostředí (cyklistické trasy).
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu.
- Značnou část katastru obce tvoří lesy.

NEGATIVA

- Obec leží ve větší vzdálenosti od samotného centra ORP Litomyšle (11 km).
- Obec leží při silnici III/36021 s relativně vysokou intenzitou průjezdné dopravy v údolnicové zástavbě s negativními vlivy na životní prostředí.

2) PROSTOROVÉ A FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ

POZITIVA

- V obci je zachována původní zástavba usedlostí podél cest (usedlost, zahrada, pole), místa s větším sklonem jsou většinou historicky zastavěna chalupami a domky.
- Zemědělské usedlosti dávají obci charakter.
- Dominantou obce je kostel Nalezení sv. Kříže a zvonice umístěné na kopci v okrajové části obce.
- Obec je obklopena obhospodařovanými poli.
- Lesy tvoří rozsáhlé plochy na okrajích katastru.

NEGATIVA

- Obec má převážně funkci bydlení s dojíždkou do zaměstnání a za středoškolským vzděláním.
- Omezení využití území plynoucí ze zvýšeného výskytu svahových deformací (aktivní sesuvy).
- Intenzivně využívaná zemědělská krajina.

3) STRUKTURA OSÍDLENÍ

POZITIVA

- Obec s historií, první písemné zmínky ze 14. století. Obec leží na tzv. Trstěnické stezce.
- Obec má významnou pohledovou dominantu – kostel Nalezení sv. Kříže a zvonice.
- Podél hlavní komunikace zástavba spíše liniová, v ostatních částech obce rozvolněná podle morfologie terénu.

NEGATIVA

- Silnice III/36021 tvoří průtah celou obcí.
- Pomalé tempo zlepšování technického standardu bydlení – zejména výstavby kanalizace s koncovou ČOV.

4) SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY A BYDLENÍ

POZITIVA

- Vysoký počet obyvatel žijících v obci, kde se narodili.
- Demografické předpoklady pro růst počtu obyvatel přirozenou měnou.

- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let, převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Kontinuální progresivní růst počtu obyvatel od roku 2001.
- Zachování tradic – sounáležitost obyvatel, spolkový život.
- V obci působí dobrovolní hasiči, divadelní spolek Vojnarka, Spolek archaických nadšenců, Institut lidového kulturního dědictví.

NEGATIVA

- Zvýšený pohyb za prací a za středoškolským vzděláním – časové ztráty a náklady na cestování.

5) PŘÍRODA A KRAJINA

POZITIVA

- PUPFL – existence lesů zvláštního určení.
- Území obce není zařazeno do OZKO.
- Tok řeky Loučné intravilánem obce.
- Relativně velká zalesněnost katastru obce.

NEGATIVA

- Na území obce je registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Absence CHKO, NATURA 2000, přírodní rezervace, památky.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy – silnice III/36021.
- Intenzivně zemědělsky využívaná krajina, z krajinářského a architektonického hlediska narušená zemědělským areálem.

6) VODNÍ REŽIM A HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Velké zásoby kvalitních podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomýtská synklinála“ – součást CHOPAV Východočeská křída.
- Zabezpečení užívání zdrojů pitné vody soustavou OP.
- Dlouhodobý trend celkového zlepšování stavu kvality vod.
- Nebylo stanoveno záplavové území.

NEGATIVA

- Zranitelnost hydrogeologického rajónu „Vysokomýtská synklinála“ – součást CHOPAV Východočeská křída.
- Nedořešená problematika odvádění odpadních vod, rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.
- Snižování hladin podzemních vod v důsledku nadměrného čerpání z křídových horizontů.
- Zvýšený výskyt svahových deformací – aktivní sesuvy.
- Snížená retenční schopnost krajiny jako důsledek dřívějšího způsobu obdělávání zemědělské půdy.

7) KVALITA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Většina ORP spadá do oblasti s nízkým znečištěním ovzduší.
- Zvyšující se míra recyklace odpadů, systém sběrných hnízd.

- Kvalitně fungující systém nakládání se zbytkovými komunálními odpady – svoz na regionální skládku.
- Obec je plynofikována.

NEGATIVA

- Na území obce je registrován významný znečišťovatel ovzduší (REZZO).
- Území obce je zařazeno do OZKO.
- Ke zvýšení hlukové zátěži a lokálnímu zvyšování imisních zátěží (zejména škodlivinami CO, NO_x, těžkými kovy, PAH, polétavým prachem aj.) dochází především v důsledku dopravy při silnici III/36021.

8) ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

POZITIVA

- Zastoupení kvalitních zemědělských půd (I. a II. třída ochrany půd).
- PUPFL – existence lesů zvláštního určení, velkou část katastru obce tvoří lesy.
- Významná zemědělská tradice.
- Pro zemědělství relativně příznivé klimatické podmínky.

NEGATIVA

- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (stromořadí, remízy, větrolamy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných postupů a imisní zátěže.
- Nedostatečná síť zemědělských polních cest.
- Ohrožení půdy větrnou a vodní erozí s ohledem na vzrůstající tlak na pěstování plodin umožňující erozi a používaných v bioplynových stanicích.

9) OBČANSKÁ VYBAVENOST VČETNĚ JEJÍ DOSTUPNOSTI A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

POZITIVA

- Dětská skupina.
- Mateřská a základní škola (1. a 2. stupeň) včetně sportovního zázemí.
- Základní umělecká škola.
- Obecní úřad, pošta, knihovna.
- Obchod se smíšeným zbožím.
- Zdravotní péče v místě.
- Dobrá dostupnost Litomyšle.
- Hasičská zbrojnice.
- Komunitní centrum.
- Dům pro seniory.
- Hřbitov, kostel Nalezení sv. Kříže.
- Trstěnická stodola, Žroutova stodola.
- Sportovní hřiště, dětské hřiště.
- Přírodní kulturní areál.

NEGATIVA

- Hlavní spojovací linie bez komfortní šíře veřejného prostranství.

10) DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA VČETNĚ JEJICH DOSTUPNOSTI

POZITIVA

- Existující značené cyklistické trasy – příznivé podmínky pro rozvoj každodenní i rekreační cyklistiky.
- Propojení atraktivních lokalit turistickými a cyklistickými trasami, s návazností na historicky a kulturně bohaté město Litomyšl, Poličku a Svitavy.
- Vodovod, plynovod, území je v celém rozsahu elektrifikováno.

NEGATIVA

- Chybějící ucelená síť účelových komunikací pro zemědělskou dopravu – zatěžování a znečišťování stávající sítě místních komunikací a silnic těžkou zemědělskou technikou.
- Vedení značených cyklistických tras společně s motorovou dopravou po silnici III. třídy bez segregace nemotorové dopravy – snížení atraktivity a bezpečnosti.
- Nevyhovující stav likvidace splaškových odpadních vod je rizikový vzhledem k významu a bohatství podzemních vod.
- Nedostatek chodníků podél silnice III/36021.

11) HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

POZITIVA

- Vysoká míra ekonomicky aktivních obyvatel.
- Velmi dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu, existence prosperujících subjektů zemědělské výroby.
- Rozvinutá základna malého podnikání s pružnější reakcí na změny ekonomických podmínek a poptávky.
- Potenciál pracovních sil pro nové aktivity, relativně mladé obyvatelstvo a vysoký podíl jeho produktivní složky.

NEGATIVA

- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro celé ORP) – chybějící dálnice D35.
- Nízká rozvinutost středního a velkého podnikání.
- Nedostatečně rozvinutá průmyslová základna a nízké zastoupení výroby s vysokou přidanou hodnotou.

12) REKREACE A CR

POZITIVA

- Velmi dobré podmínky pro rozvoj CR v blízkosti Litomyšle – centrum města vyhlášeno MPR, zámek je zapsán v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Tradice v pořádání mezinárodně významných akcí (operní festival Smetanova Litomyšl, mezinárodní houslové kurzy).
- Kostel Nalezení sv. Kříže, kaple.
- Zvonice.
- Trstěnická stodola – roubená stodola s polygonálním půdorysem.
- Žroutova stodola – nejstarší polygonální stodola v Česku.
- Velké množství zrestaurovaných kamenných křížů.
- Poznávací stezka obcí Trstěnice.
- Vhodné terénní podmínky pro turistiku a cykloturistiku.

NEGATIVA

- Podprůměrné podmínky pro přírodní formy cestovního ruchu v důsledku intenzivně využívané zemědělské krajiny.
- Nízká nabídka a kvalita ubytovacích zařízení.
- Vedení značených cyklistických tras společně s motorovou dopravou po silnici III: třídy bez segregace nemotorové dopravy – snížení atraktivity i bezpečnosti.
- Ohrožení lesů kalamitami.

13) BEZPEČNOST A OCHRANA OBYVATEL

POZITIVA

- Sdružení dobrovolných hasičů.
- Nízká kriminalita.
- Fungující obecní rozhlas.

NEGATIVA

- Delší dojezdová vzdálenost zásahových jednotek z Litomyšle (hasiči, záchranná služba, policie).

b) Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnosti společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území

1) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

POZITIVA

- Obec leží v prostoru Vysokomýtské synklinály, má tedy dostatek kvalitních podzemních vod, velkou část ploch zemědělského půdního fondu tvoří půdy I. a II. třídy ochrany.
- Obec leží v údolí řeky Loučné s přírodním charakterem strmých strání i v intravilánu obce.
- Množství pramenů a studánek v blízkosti toku Loučné.

NEGATIVA

- Hospodaření na velkých pozemcích s nedostatečným zastoupením prvků rozptýlené zeleně (remízy, stromořadí, větrolamy).
- Omezení ve využívání území plynoucí ze zvýšeného výskytu svahových deformací (aktivní sesuvy).
- Snížení přirozené úrodnosti půd v důsledku kontinuální intenzivní zemědělské činnosti, nevhodných postupů, imisní zátěže.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvyšování imisních zátěží (zejména škodlivinami CO, NOx, těžkými kovy, PAH, polétavým prachem aj.) v blízkosti silnice III/36021.
- Absence CHKO, NATURA 2000, přírodní rezervace, památky.
- Otevřená zemědělská krajina intenzivně zemědělsky využívaná, z krajinářského a architektonického hlediska narušená zemědělským areálem.

POTENCIÁL

- Možnosti dalšího využívání a čerpání podzemních vod v hydrogeologickém rajónu „Vysokomýtská synklinála“.
- Zvyšování zájmu veřejnosti o posilování významu rekreační funkce krajiny.
- Zkvalitňování přírodního prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale též na funkci

estetickou, rekreační, protierozní, protipovodňovou (větrolamy, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, aj.).

- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **příznivé životní prostředí** hodnotit jako příznivý.

2) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

POZITIVA

- Velký počet obyvatel v produktivním věku 15-64 let.
- Nízká nezaměstnanost.
- Převažuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo.
- Vyvážená věková skladba obyvatel a relativně mladé obyvatelstvo v porovnání s krajem a ČR.
- Dobré půdní a klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu, existence prosperujících subjektů zemědělské výroby.

NEGATIVA

- Zvýšený pohyb za prací a za středoškolským vzděláním – časové ztráty a náklady na cestování.
- V současnosti komplikovaná silniční dostupnost (platí pro celé území ORP) – chybějící dálnice D35.
- Nízká rozvinutost středního a velkého podnikání.

POTENCIÁL

- Ochrana zemědělské půdy a postupné ekostabilizační zásahy.
- Podpora orientace zemědělství na tvorbu a ochranu krajiny.
- Rozvoj nekonvenčních forem zemědělství (ekologické zemědělství), rozvoj agroturistiky.
- Zkvalitňování podmínek života v technické infrastruktuře – výstavba kanalizace s koncovou ČOV.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **hospodářský rozvoj** hodnotit jako blízký průměru.

3) VYHODNOCENÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK A POTENCIÁLŮ PILÍŘE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

POZITIVA

- Dětská skupina.
- Mateřská a základní škola (1. a 2. stupeň) včetně sportovního zázemí.
- Zdravotnická péče v místě.
- Dobrá dostupnost Litomyšle.
- Obecní úřad, pošta, knihovna.
- Dům pro seniory.
- Hřbitov, kostel Nalezení sv. Kříže, kaple.

- Existující značené cyklistické trasy – příznivé podmínky pro rozvoj každodenní i rekreační cyklistiky. Propojení atraktivních lokalit cyklistickými trasami.
- Sdružení dobrovolných hasičů.

NEGATIVA

- Zvýšený pohyb za prací a za středoškolským vzděláním – časové ztráty a náklady na cestování.
- Hlavní komunikace bez komfortní šíře veřejného prostranství, nedostatek přechodů a chodníků.

POTENCIÁL

- Vyřešení chodníků a kvalitního prostoru pro pěší v prostoru podél hlavní komunikace.
- Převedení cyklistických tras mimo silnici s motorovou dopravou – zvýšení atraktivity a podpora rozvoje cykloturistiky, zvýšení bezpečnosti účastníků.
- Zlepšování podmínek v základní vybavenosti obcí, které umožní bydlení mladých rodin bez nutnosti denní vyjížděky za obslužnou vybaveností.
- Podpora spolkového života v obci.

Jako celek lze pilíř udržitelného rozvoje území pro **soudržnost společenství obyvatel** hodnotit jako příznivý.

4) VZÁJEMNÉ VAZBY PILÍŘŮ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

Jednotlivé pilíře nejsou v kolizi.

5) TRENDY VÝVOJE ÚZEMÍ

- Pilíř pro příznivé životní prostředí je nutné posilovat a rozvíjet. Nejen z tohoto důvodu je vhodné zachování stávajících venkovského charakteru obce pro celkový dojem z daného místa. Vzhledem k výše uvedenému je vhodné zlepšovat biodiverzitu krajiny a její ekologickou stabilitu. Zkvalitňovat přírodní prostředí území postupnými krajinářskými úpravami, které budou mít pozitivní vlivy nejen na ekologickou stabilitu krajiny, ale také funkci estetickou, rekreační, protierozní (větrolamy, pásy zeleně oddělující vizuálně rušivé prvky krajiny, remízy, ...). Podpora orientace zemědělství na tvorbu a ochranu krajiny. Při obnově v hospodářských lesích zařazování dřevin přirozené druhové skladby.
- V rámci hospodářského rozvoje obce vymezit nové plochy k bydlení (tyto vymezit s jasně danými parametry výstavby pro zachování rázu obce) s ohledem na zachování hodnotných přírodních celků.
- Pro posilování sociálního pilíře je vhodné podporovat spolkový život.

c) Určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení

nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel

1) URBANISTICKÝCH, DOPRAVNÍCH A HYGIENICKÝCH ZÁVAD

Požadavek na:

- Nedořešená problematika odvádění a likvidace podzemních vod, rizikovost ve vztahu k podzemním vodám.
- Zvýšená hluková zátěž a lokální zvýšení imisních zátěží v důsledku silniční dopravy.
- Území je v posledním hodnoceném období zařazeno do OZKO.

2) VZÁJEMNÝCH STŘETŮ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ A STŘETŮ TĚCHTO ZÁMĚRŮ S LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ S HODNOTAMI V ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Problém překročení přirozeného limitu údolní polohy zástavby v obci do prostor méně urbanisticky atraktivních se zemědělskou půdou nejvyšší kvality.
- Respektovat omezení ve využití území plynoucí ze zvýšeného výskytu svahových deformací (potenciální sesuvy).

3) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV V ÚZEMÍ NA VYUŽITÍ POTENCIÁLŮ ROZVOJE ÚZEMÍ

Požadavek na:

- Nezištno.

4) NA ODSTRANĚNÍ NEBO ZMÍRNĚNÍ VLIVŮ NEGATIV NA SNÍŽENÍ NEVYVÁŽENÉHO VZTAHU PODMÍNEK PRO PŘÍZNIVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, PRO HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A PRO SOUDRŽNOST SPOLEČENSTVÍ OBYVATEL

Požadavek na:

- Posilování spolkového života v obci.